

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Ανθρωπιστικών επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Ιστορίας		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Μεταπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ Γ'	ΚΑΤ. ΒΥΖΑΝΤΙΟ ΚΑΙ ΔΥΤΙΚΟΣ ΜΕΣΑΙΩΝΑΣ
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ιστορία του πολιτικού		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και ασκήσεις	2	15	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Μεταπτυχιακό σεμινάριο		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Μέθοδοι προσέγγισης του Βυζαντινού και του Μεσαιωνικού Κόσμου: Πηγές-Ιστορία της Έρευνας Πολιτική Οργάνωση - Δομές - Κρατική Ιδεολογία		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://history.ionio.gr/postgraduate/documentation/studies/byzantine-middle-ages/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του σεμιναρίου οι φοιτήτριες και οι φοιτητές θα:

- Γνωρίσουν τα βασικά ερωτήματα και τις σύγχρονες τάσεις της έρευνας σχετικά με την ιστορία του πολιτικού
- Κατανοούν την εξέλιξη των πολιτικών δομών των Μεσαιωνικών κοινωνιών και των σχέσεων εξουσίας
- Γνωρίσουν σε βάθος και θα αντιμετωπίζουν κριτικά τις σχετικές πηγές και την δευτερεύουσα βιβλιογραφία
- Μπορούν να παρουσιάζουν τα αποτελέσματα μιας ιστορικής έρευνας
- Μπορούν να συνθέτουν ένα ιστορικό δοκίμιο

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

Άλλες...

.....

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Ομαδική εργασία
- Αυτόνομη εργασία
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο πλαίσιο του μαθήματος εξετάζεται η διαμόρφωση του λεξιλογίου της πολιτικής στο πλαίσιο της ανάδυσης των Μεσαιωνικών Κοινών στη βόρεια Ιταλία και της εξέλιξής τους σε ρεπουμπλικανικά κράτη. Επίσης, αναλύεται η σταδιακή συγκρότηση της έννοιας της πολιτικής κοινότητας (*civitas, universitas*) με αφετηρία την έννοια του προσώπου (*persona*) και την καθιέρωση μιας νέας σημασίας της λατινικής λέξης *repraesentare* (εκπροσώπηση) στη διάρκεια της ύστερης αρχαιότητας. Η εκπροσωπούμενη κοινότητα κατέληξε να γίνει η βάση της αρχής της κρατικής κυριαρχίας. Η δε ερμηνεία του εδαφίου για την κυριαρχία στη *Lex Regia* είχε δύο κύριες εκβάσεις: την απολυταρχία και τη λαϊκή κυριαρχία.

Έπειτα συζητείται η Κωνσταντινούπολη, αφενός μεν ως το σύμβολο της αυτοκρατορικής νομιμότητας και δύναμης, αφετέρου ως το κέντρο της εξουσίας και της διοίκησης του κράτους. Επιπλέον, διερευνάται ο ρόλος των πόλεων στο εσωτερικό του κράτους καθώς και η κατανομή της εξουσίας στο εσωτερικό τους. Έμφαση δίνεται στις μεταβολές στον τρόπο ζωής από την ύστερη αρχαιότητα στον μεσαίωνα. Ακόμα, μελετάται ο αγροτικός τομέας, η κατεχοχόν πηγή πλούτου κατά την βυζαντινή εποχή και κυρίως οι προσπάθειες των αυτοκρατόρων να περιορίσουν και να ελέγξουν την δύναμη των μεγάλων γαιοκτητών, καθώς και οι σχέσεις δυνατών και μικρών καλλιεργητών και ακτημόνων. Τέλος, θα εξεταστεί η οικογένεια ως ο πυρήνας της κοινωνικής και πολιτικής ζωής.

Οι παραδόσεις διαρθρώνονται ως εξής:

1. *Εισαγωγή στην ιστορία του πολιτικού* (Ν. Καραπιδάκης)
2. *Οικογένεια και πρότυπα πολιτικής συμπεριφοράς στο Βυζάντιο* (Φ. Βασιλείου)
3. *Κωνσταντινούπολη: Το κέντρο της Βυζαντινής αυτοκρατορίας* (Φ. Βασιλείου)
4. *Ιστορία του πολιτικού την περίοδο της Φεουδαρχίας* (Ν. Καραπιδάκης)
5. *Από την Res Publica στο Imperium Christianorum* (Β. Σταυρόπουλος)
6. *Παρουσιάσεις εργασιών*

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Υβριδικές διαλέξεις</p>																					
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<p>Πλατφόρμα σύγχρονης εξ αποστάσεως διδασκαλίας Πλατφόρμα ασύγχρονης διδασκαλίας Επικοινωνία με τους φοιτητές μέσω email και πλατφόρμας τηλεδιάσκεψης (ZOOM)</p>																					
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	<p>Δραστηριότητα</p> <table border="1"> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>Ατομικές και ομαδικές ασκήσεις</td> <td>85</td> </tr> <tr> <td>Μελέτη βιβλιογραφίας</td> <td>100</td> </tr> <tr> <td>Σύνθεση εργασίας</td> <td>100</td> </tr> <tr> <td>Συνεργασία με τους διδάσκοντες</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td> <td>375</td> </tr> </table>	Διαλέξεις	40	Ατομικές και ομαδικές ασκήσεις	85	Μελέτη βιβλιογραφίας	100	Σύνθεση εργασίας	100	Συνεργασία με τους διδάσκοντες	50									Σύνολο Μαθήματος	375	<p>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</p>
Διαλέξεις	40																					
Ατομικές και ομαδικές ασκήσεις	85																					
Μελέτη βιβλιογραφίας	100																					
Σύνθεση εργασίας	100																					
Συνεργασία με τους διδάσκοντες	50																					
Σύνολο Μαθήματος	375																					
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Η γλώσσα αξιολόγησης είναι τα ελληνικά • Ατομικές και ομαδικές ασκήσεις • Γραπτή εργασία 																					

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p>- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία: G. Dagron, <i>Η γέννηση μιας πρωτεύουσας. Η Κωνσταντινούπολη και οι θεσμοί της από το 330 ως το 451</i>. (Μτφρ: Μ. Λουκάκη), Αθήνα 2000 K. Dark, <i>Constantinople. Archaeology of a Byzantine Megapolis</i>, Oxford, 2013 S. Gerstel, <i>Rural Lives and Landscapes in Late Byzantium: Art, Archaeology, and Ethnography</i>. Cambridge 2015</p>

J. F. Haldon, *Byzantium in the Seventh Century: The Transformation of a Culture*. Cambridge 1990

R. Janin, *Constantinople Byzantine*, Paris 1964

A. Kazhdan - A. Wharton Epstein, *Αλλαγές στον βυζαντινό πολιτισμό κατά τον 11ο και τον 12ο αιώνα*, (μτφρ. Α. Παππάς), Αθήνα 2009

Α. Λαΐου, *Οικονομική ιστορία του Βυζαντίου από τον 7ο έως τον 15ο αιώνα, τ. Α΄-Γ΄*, Αθήνα 2006

D. Lee, *Popular Sovereignty in Early Modern Constitutional Thought*, Oxford 2016

P. Magdalino, *Constantinople médiévale. Études sur l'évolution des structures urbaines*, Παρίσι 1996

C. Mango, *Le développement urbain de Constantinople (IVe-VIe siècles)*, Παρίσι 2004

W. Müller-Wiener, *Bildlexikon zur Topographie Istanbuls*, Tübingen 1977

Q. Skinner, *From Humanism to Hobbes. Studies in Rhetoric and Politics*, Cambridge 2018

S. Tougher και L. Brubaker (επιμ.), *Approaches to the Byzantine Family* [Birmingham Byzantine and Ottoman Studies 14], Farnham 2013

M. Viroli, *From Politics to reason of State. The acquisition and transformation of the language of politics 1250-1600*, New York 2002.